

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quomodo infirmitas non sit ad mortem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83011)

VERSUS 1.

Erat autem quidam languens Lazarus à Bethania, de Castello Mariae & Marthae sororis eius.

QUESTIO I.

Quis Lazarus & Sorores?

§.1. Quid in Graeco est, in rñs νόβος μαρίας καὶ μαρθᾶς ἀδελφῆς αὐτῆς. Ex Castello Mariae & Marthae sororis eius, in Syro est *ܡܪܝܗܐ* Achuah, frater eius, Verum praefenda est Latina, & Graeca lectio, cum paulo post fratrem appellet, dicitur porro *ὁ ἀδελφὸς* languens, *καὶ* quod pro omni morborum genere accipi potest, ut cognoscamus Dei amicos humanorum malorum immunes non esse, quod monuit Theophylactus.

§.2. Castellum *νόβος* est, vicus, non arx aut munitio, nec Lazarus & sorores Dominio vici potiebantur, sed incolae erant, quamvis honoratioris. Syrus *ܡܪܝܗܐ* pagum appellat. Porro *ܡܪܝܗܐ* Bethghanio, domum humilitationis, afflictionis. Notandum & illud. Mariam hic non Mariam, sed Mirjam per j consonantem in medio appellari, more Syro. Quae autem Maria fuerit, in Matthæo disputavi & Lucâ.

VERSUS 5.

Miserunt ergo sorores eius ad eum dicentes: Domine, ecce quem amas, infirmatur.

QUESTIO I.

Quae sunt sororum ad Christum legatio?

§.1. Ἀποπέμω Græci, & Hebraei *ܡܪܝܗܐ* Schalach, v-
Legati so-
rorum.
surgunt absolute, quemadmodum Latini, Legare. Periculo ingruente mox ad Deum confugiunt, vt illi 2. Par. 20. non in medico, non vllò in alio spem collocant. Verba legati pauca sunt, & plena fiducia. Ecce quem amas infirmatur, quod omnes notarunt expolitores, Theophyl. Chyloft. Rupertus, Leontus, Beda. Admirantur sanè talem Christi amicùm morbo affligi, vt monuit Cyrillus. Fiducia igitur amoris est. Amanti satis est nosse necessitates amici. Itaq; nec tempus sanandi praescribunt, nec vt adueniat precantur. Sed Domine inquit, quem amas infirmatur, *ܡܪܝܗܐ* Maran, Domine noster, Contentæ indicate, quid rei geratur, non quasi nescienti, sed vt desiderium suum aperiant, & vora.

VERSUS 4.

Ego dixi, di estis? Si illos dixit Deos, ad quos sermo Dei factus est, & non potest solus scriptura.

QUESTIO I.

Quomodo infirmitas non sit ad mortem?

§.1. Nuncio Dominus responder, non esse infirmitatem ad mortem, sed pro gloria Dei, vt Dei filius per eam glorificetur, sic enim legendum est, non vt quaedam Graeca habent exemplaria *ὡς ἀδελφῶν*, Filius hominis. Ariani etiam lectionem alio modo corrumpebant. Nam legebant: *ὡς ἀδελφῶν ὁ υἱὸς* &

Dei *ὁ υἱὸς*, vt glorificetur filius Dei per eum, nempe Deum: vnde concludebant, Deum non esse. At verò cuncta exemplaria habent, *ὁ υἱὸς*, nempe *ὁ υἱὸς υἱοῦ*, infirmitatem. Et Christus per miracula glorificatur, nam probatur esse Deus, finis itaque mortis est Dei gloria. Et quidem non modo bonis tribuendis, sed malis inferendis Deus glorificatur; nam in supplicio impiorum iustitiae diuinæ gloria relucet. Verum hoc loco singularissima sese virtus Christi exercit, ideoque Dei filius glorificatur, non sui, sed nostri causa, vt monet Augustinus tract. 49. in Ioan. Talis glorificatio ipsum non auxit, sed nobis profuit. Hoc est ergo quod ait, non est ad mortem, sed potius ad miraculum, quo factò crederent homines in Christum, & vitarent veram mortem, sane videte quemadmodum ex obliquo Dominus Deum se dixit, propter quosdam, qui negant filium Deum esse. Nam sunt haeretici, qui hoc dicunt, quod filius Dei, non sit Deus. Ecce audiant: infirmitas hæc, inquit, non est ad mortem, sed pro gloria Dei. Quae gloria? cuius Dei? Audi quid sequitur, vt glorificetur filius Dei. Infirmitas ergo hæc, inquit, non est ad mortem sed pro gloria Dei, vt glorificetur filius Dei per eam.

Finis mor-
bi Dei glo-
ria.

Christus si-
lius Dei.

Quod vero Chrysostomus ait, *τὸ δὲ βίαιον, ἐπιπέσει δὲ ἐκ ἀποπέμω* sed *ἐκ τῆς ἐπιπέσεως*. Particulam *Vs*, non causam significare, sed euentum, de causa necessaria intelligo; poterat Deus filium glorificare absque morbo Lazari, sed per eum voluit. Quemadmodum vero Augustinus, ita etiam Cyrillus, Beda, Rupertus diuinitatem Christi hoc ex loco probant.

Non fuit igitur morbus ad mortem, nec mors ad mortem, non quod vera mors non secuta fuerit, sed quod more aliorum hominum in morte non manserit, sed mox fuerit excitatus. Somno itaque simili or quam morti fuit. Sic aliquando mors accipitur pro ipsa animæ à corpore seiuunctione, & omnibus, quae illam consequi solent, hoc loco talem mortem Christus esse negat.

Morbus non
ad mortem
permanen-
tem.

VERSUS 5 & 6.

Diligebat autem Iesus Mariam, & sororem eius Mariam, & Lazarum. Vt ergo audiuit quia infirmabatur, tunc quidem mansit in eodem loco duobus diebus.

QUESTIO I.

Cur interponas de dilectione Christi?

§.1. Varias reddunt causas, sunt qui rationem reddi putant; cur Lazarum morbo sterni, & mori voluerit, vt ostenderet temporarias pœnas non esse, signa indignantis, sed sæpe diligentis Dei. Alij cur postea venerit, Euangelistam exponere. Mihi Amor Dei rationem reddere videtur, cur sorores Lazari, nun-
causa o-
ciarint illi, non Lazarum, non fratrem suum, sed *miniam bo-*
eum quem amat infirmari. Singularem enim modo *norum*,
à Christo dilectum esse. Diligebat autem Lazarum dilectione æternâ, quâ illum elegit, & presentem iustitiam amabat. Itaque etsi auxilium differt, non cessat, tamen: etsi cessat, non dormit. Tardius aduenit, vt mors, sepultura, luctus, fœtor, dies quatuor indubitam miraculi fidem facerent.

§.2. Qui hinc conficere nitantur, Lazari non fuisse meritum, vt resuscitaretur, sed gratuitam Dei dilectionem; ac proinde nullum omnino esse sanctorum meritum, cum summâ impietate insanunt. Quomodo ista consecraria sunt. Lazarus non meruit a *uisceribus*, sororum, *resur-*